

KPK

Kodeks postępowania karnego

Stan prawny na 1 stycznia 2023 r.

**Uwzględniono zmiany wchodzące
w życie m.in. 14 marca 2023 r.
i 14 grudnia 2023 r.**

15. WYDANIE

Wolters Kluwer

KPK

Kodeks postępowania karnego

Stan prawny na 1 stycznia 2023 r.

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

15. WYDANIE

Stan prawny na 1 stycznia 2023 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Mariusz Kurzyński

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-362-3
15. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego	9
Dział I. Przepisy wstępne	11
Dział II. Sąd	20
Rozdział 1. Właściwość i skład sądu	20
Rozdział 2. Wyłączenie sędziego	25
Dział III. Strony, obrońcy, pełnomocnicy, przedstawiciel społeczny, podmiot zobowiązany, właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem	28
Rozdział 3. Oskarżyciel publiczny	28
Rozdział 4. Pokrzywdzony	29
Rozdział 5. Oskarżyciel posiłkowy	31
Rozdział 6. Oskarżyciel prywatny	34
Rozdział 7. (uchylony)	36
Rozdział 8. Oskarżony	36
Rozdział 9. Obrońcy i pełnomocnicy	41
Rozdział 10. Przedstawiciel społeczny	44
Rozdział 10a. Podmiot zobowiązany	45
Rozdział 10b. Właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem	46
Dział IV. Czynności procesowe	46

Rozdział 11. Orzeczenia, zarządzenia i polecenia	46
Rozdział 12. Narada i głosowanie	53
Rozdział 13. Porządek czynności procesowych	55
Rozdział 14. Terminy	59
Rozdział 15. Doręczenia	61
Rozdział 16. Protokoły	69
Rozdział 17. Przeglądanie akt i sporządzanie odpisów	77
Rozdział 18. Odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt	80
Dział V. Dowody	81
Rozdział 19. Przepisy ogólne	81
Rozdział 20. Wyjaśnienia oskarżonego	85
Rozdział 21. Świadkowie	85
Rozdział 22. Biegli, tłumacze, specjaliści	96
Rozdział 23. Oględziny. Otwarcie zwłok. Eksperyment procesowy	101
Rozdział 24. Wywiad środowiskowy i badanie osoby oskarżonego	103
Rozdział 25. Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie	106
Rozdział 26. Kontrola i utrwalanie rozmów	116
Dział VI. Środki przymusu	120
Rozdział 27. Zatrzymanie	120
Rozdział 28. Środki zapobiegawcze	124
Rozdział 29. Poszukiwanie oskarżonego i list gończy	142
Rozdział 30. List żelazny	144
Rozdział 31. Kary porządkowe	145
Rozdział 32. Zabezpieczenie majątkowe	147
Dział VII. Postępowanie przygotowawcze	153
Rozdział 33. Przepisy ogólne	153
Rozdział 34. Wszczęcie śledztwa	156
Rozdział 35. Przebieg śledztwa	160
Rozdział 36. Zamknięcie śledztwa	164
Rozdział 36a. Dochodzenie	166

Rozdział 37. Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym	169
Rozdział 38. Czynności sądowe w postępowaniu przygotowawczym	171
Rozdział 39. Akt oskarżenia	172
Dział VIII. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	177
Rozdział 40. Wstępna kontrola oskarżenia	177
Rozdział 41. Przygotowanie do rozprawy głównej	185
Rozdział 42. Jawność rozprawy głównej	190
Rozdział 43. Przepisy ogólne o rozprawie głównej	192
Rozdział 44. Rozpoczęcie rozprawy głównej	199
Rozdział 45. Przewód sądowy	200
Rozdział 46. Głosy końcowe	208
Rozdział 47. Wyrokowanie	208
Dział IX. Postępowanie odwoławcze	215
Rozdział 48. Przepisy ogólne	215
Rozdział 49. Apelacja	223
Rozdział 50. Zażalenie i sprzeciw	227
Dział X. Postępowania szczególne	230
Rozdział 51. (uchylony)	230
Rozdział 52. Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego	230
Rozdział 53. Postępowanie nakazowe	233
Rozdział 54. (uchylony)	236
Rozdział 54a. Postępowanie przyspieszone	236
Dział XI. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	243
Rozdział 55. Kasacja	243
Rozdział 55a. Skarga na wyrok sądu odwoławczego	250
Rozdział 56. Wznowienie postępowania	251
Dział XII. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia	255
Rozdział 57. Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego	255
Rozdział 58. Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie	256

Rozdział 59. Ułaskawienie	259
Rozdział 60. Orzekanie kary łącznej	261
Dział XIII. Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych	264
Rozdział 61. Immunitety osób należących do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych	264
Rozdział 62. Pomoc prawna i doręczenia w sprawach karnych	266
Rozdział 62a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie postanowienia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	272
Rozdział 62b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	274
Rozdział 62c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	280
Rozdział 62d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	285
Rozdział 63. Przejęcie i przekazanie ścigania karnego	294
Rozdział 64. Wystąpienie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów	299
Rozdział 65. Wydanie oraz przewóz osób ściganych albo skazanych lub wydanie przedmiotów na wniosek państw obcych	301
Rozdział 65a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	305
Rozdział 65b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	310

Rozdział 65c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie środka zapobiegawczego	321
Rozdział 65d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia wydanego w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania	323
Rozdział 66. Przejęcie i przekazanie orzeczeń do wykonania	328
Rozdział 66a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia dotyczącego grzywny, nawiązki, świadczenia pieniężnego lub orzeczenia zasądzającego od sprawcy koszty procesu	334
Rozdział 66b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym	336
Rozdział 66c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przepadku	341
Rozdział 66d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przepadku	344
Rozdział 66e. Współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym	350
Rozdział 66f. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności	353
Rozdział 66g. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności	358
Rozdział 66h. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, karę ograniczenia wolności, samoistnie orzeczoney środek karny, a także orzeczenia o warunkowym zwolnieniu oraz warunkowym umorzeniu postępowania karnego	365
Rozdział 66i. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia karnego związanego z poddaniem sprawcy próbie	368

Rozdział 66j. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	374
Rozdział 66k. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	376
Rozdział 67. Przepisy końcowe	380
Dział XIV. Koszty procesu	382
Rozdział 68. Przepisy ogólne	382
Rozdział 69. Zwolnienie od kosztów sądowych	390
Rozdział 70. Zasądzenie kosztów procesu	391
Rozdział 71. (uchylony)	395
Dział XV. Postępowanie karne w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych	396
Rozdział 72. Przepisy ogólne	396
Rozdział 73. Środki przymusu i postępowanie przygotowawcze	402
Rozdział 74. Postępowanie przed sądem	404
Rozdział 75. (uchylony)	405
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks postępowania karnego	407
Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu postępowania karnego	413

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375; zm.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1855, poz. 2582, poz. 2600)

¹ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz.Urz. UE L 294 z 06.11.2013, s. 1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz.Urz. UE L 65 z 11.03.2016, s. 1).

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

UWZGLĘDNIONO ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- **27 grudnia 2022 r.** – ustawa z 27 października 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze (Dz.U. poz. 2582)
 - **1 stycznia 2023 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1855)
 - **14 marca 2023 r., 14 grudnia 2023 r.** – ustawa z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2600)
 - **1 października 2028 r., 1 października 2029 r.** – ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 569 ze zm.)
-

Dział I

Przepisy wstępne

Podsądność

Art. 1. Postępowanie karne w sprawach należących do właściwości sądów toczy się według przepisów niniejszego kodeksu.

Cele kodeksu

Art. 2. § 1. Przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:

- 1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności;
- 2) przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego;
- 3) zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności;
- 4) rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie.

§ 2. Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne.

Czynnik społeczny w postępowaniu karnym

Art. 3. W granicach określonych w ustawie postępowanie karne odbywa się z udziałem czynnika społecznego.

Zasada obiektywizmu

Art. 4. Organy prowadzące postępowanie karne są obowiązane badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego.

Zasada domniemania niewinności, in dubio pro reo

Art. 5. § 1. Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem.

§ 2. Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.

Zasada prawa do obrony

Art. 6. Oskarżonemu przysługuje prawo do obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy, o czym należy go pouczyć.

Zasada swobodnej oceny dowodów

Art. 7. Organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Zasada samodzielności jurysdykcyjnej sądów

Art. 8. § 1. Sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu.

§ 2. Prawomocne rozstrzygnięcia sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny są jednak wiążące.

Zasada działania z urzędu

Art. 9. § 1. Organy procesowe prowadzą postępowanie i dokonują czynności z urzędu, chyba że ustawa uzależnia je od wniosku określonej osoby, instytucji lub organu albo od zezwolenia władzy.

§ 2. Strony i inne osoby bezpośrednio zainteresowane mogą składać wnioski o dokonanie również tych czynności, które organ może lub ma obowiązek podejmować z urzędu.

Zasada legalizmu

Art. 10. § 1. Organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia – o czyn ścigany z urzędu.

§ 2. Z wyjątkiem wypadków określonych w ustawie lub w prawie międzynarodowym nikt nie może być zwolniony od odpowiedzialności za popełnione przestępstwo.

Umorzenie absorpcyjne, przesłanki, tryb, wznowienie

Art. 11. § 1. Postępowanie w sprawie o występki, zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 5, można umorzyć, jeżeli orzeczenie wobec oskarżonego kary byłoby oczywiście niecelowe ze względu na rodzaj i wysokość kary prawomocnie orzeczonej za inne przestępstwo, a interes pokrzywdzonego temu się nie sprzeciwia.

§ 2. Jeżeli kara za inne przestępstwo nie została prawomocnie orzeczona, postępowanie można zawiesić. Zawieszone postępowanie należy umorzyć albo podjąć przed upływem 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie o inne przestępstwo, o którym mowa w § 1.

§ 3. Postępowanie umorzone na podstawie § 1 można wznowić w wypadku uchylecia lub istotnej zmiany treści prawomocnego wyroku, z powodu którego zostało ono umorzone.

Ściganie na wniosek pokrzywdzonego

Art. 12. § 1. W sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek postępowanie z chwilą złożenia wniosku toczy się z urzędu. Organ ścigania poucza osobę uprawnioną do złożenia wniosku o przysługującym jej uprawnieniu.

§ 1a. Uzyskanie wniosku o ściganie należy do oskarżyciela. Jeżeli powodem uzyskania wniosku jest wyłącznie uprzedzenie przez sąd stron o możliwości zakwalifikowania czynu według innego przepisu prawnego, przewidującego ściganie na wniosek, uzyskanie wniosku o ściganie należy do sądu.

§ 2. W razie złożenia wniosku o ściganie niektórych tylko sprawców obowiązek ścigania obejmuje również inne osoby, których czyny pozostają w ścisłym związku z czynem osoby wskazanej we wniosku, o czym należy uprzedzić składającego wniosek. Przepisu tego nie stosuje się do najbliższych osoby składającej wniosek.

W 15. wydaniu uwzględniono zmiany wynikające m.in. z:

- ustawy z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw,
- ustawy z 27 października 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o prokuraturze.

W książce zamieszczono skorowidz przedmiotowy ułatwiający odnalezienie poszczególnych instytucji, a zaakcentowane tłem tytuły przed artykułami objaśniają ich sens.

Zmiany, które wejdą w życie po 1 stycznia 2023 r., czyli m.in. **14 marca 2023 r.** i **14 grudnia 2023 r.**, zostały oznaczone pismem pochyłym (*kursywą*).

Publikacja jest przeznaczona dla osób, którym niezbędna jest znajomość przepisów z zakresu prawa karnego procesowego, a także studentów.

LEXOTEKA
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

9788383283623 W15P01

ISBN 978-83-8328-362-3

9 788383 283623

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 451

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 15,90 Zł (W TYM 5% VAT)